

Vides pārraudzības valsts birojs

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67321173, fakss 67321049, e-pasts pasts@vpvb.gov.lv, www.vpvb.gov.lv

Rīgā

22.06.2021

Lēmums Nr. 5-02/12 **par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu**

Adresāts:

Sabiedrība ar ierobežotu atbildību "GAIŽĒNI", reģistrācijas numurs 44101019987, adrese: Valmieras iela 17, Cēsis, Cēsu novads, LV-4101, elektroniskā adrese: gaizeni@livlande.lv (turpmāk – Ierosinātāja).

Paredzētās darbības nosaukums:

Cūku audzēšanas jaudas palielināšana par 10 200 vietām nobarojamo cūku turēšanai kompleksā "Tunkūni" (turpmāk – Paredzētā darbība).

Paredzētās darbības iespējamā norises vieta:

Nekustamais īpašums "Brūveri" (kadastra Nr. Nr. 4046 014 0079) Brunavas pagastā, Bauskas novadā (turpmāk – Darbības vieta, arī Īpašums).

Īss paredzētās darbības raksturojums, faktu konstatācija un apsvērumi lēmuma satura noteikšanai:

1. Valsts vides dienesta Vidzemes reģionālā vides pārvalde (turpmāk – Dienests) 2021. gada 18. maijā saņēma Ierosinātājas 2021. gada 17. maija *iesniegumu sākotnējā ietekmes uz vidi izvērtējumam* – cūku audzēšanas jaudas palielināšanai par 10 200 vietām, cūku novietnē "Tunkūni", nekustamajā īpašumā "Brūveri", Brunavas pagastā, Bauskas novadā (turpmāk – Iesniegums). Dienests, izvērtējot Iesniegumā norādīto un savā rīcībā esošo informāciju, konstatēja, ka Ierosinātājas Paredzētās darbības ietvaros paredzēts realizēt darbību, kura atbilst likuma "Par ietekmes uz vidi novērtējumu" (turpmāk – Novērtējuma likums) 4. panta pirmās daļas 5. punkta a. apakšpunktam, kas noteic, ka *ietekmes uz vidi novērtējums ir nepieciešams izmaiņām esošajās darbībās, ja izmaiņas atbilst šā likuma 1. pielikumā minētajām robežvērtībām*. Ņemot vērā minēto, Dienests saskaņā ar Iesniegumu likumu pārsūtīja Ierosinātājas Iesniegumu Vides pārraudzības valsts birojam (turpmāk – Birojs) pēc piekritības, jo par Novērtējuma likuma 4. panta pirmās daļas 5. punktā minētajām darbībām lēmuma pieņemšanu piesaka Birojā (Novērtējuma likuma 7. panta pirmā daļa).
2. Saskaņā ar Iesniegumu:
  - 2.1. Paredzēto darbību plānots realizēt cūku novietnes "Tunkūni" (turpmāk – komplekss "Tunkūni") teritorijā, kas atrodas Ierosinātājai piederošā Īpašuma ar kopējo zemes platību 19 ha.
  - 2.2. Paredzētās darbības ietvaros plānota kompleksa "Tunkūni" palielināšana par 10 200 nobarojamo cūku aizgaldu vietām, kurās nobarošanai paredzēts vienlaicīgi turēt 9 400

cūkas.

- 2.3. Pēc paplašināšanas kompleksa “*Tunkūni*” ietilpība būs 34 000 aizgaldu vietas, kuros vienlaicīgi tiks turētas un nobarotas 31 200 cūkas. Jaudas palielināšanai kompleksa “*Tunkūni*” teritorijā paredzēts uzbūvēt 3 jaunas nobarojamo cūku kūtis, orientējoši 9 500 m² kopplatībā. Katra kūts būs sadalīta 4 nodaļās, vienā nodaļā tiks ierīkoti 48 aizgaldi un vienā aizgaldā tiks izmitinātas 17 - 20 cūkas. Aizgaldā izvietoto dzīvnieku blīvums tiek regulēts ievērojot nobarojamo cūku grupas svaru – jo lielāki dzīvnieki, jo mazāks to skaits vienā aizgaldā. Lai, īstenojot paredzēto darbību, nodrošinātu normatīvo aktu prasībām atbilstošu šķidro mēslu uzglabāšanu, papildus esošajām 8 mēslu krātuvēm tiks izbūvētas 3 jaunas, betona un slēgta tipa krātuves ar tilpumu 4 280 m³ katrā, jeb 12 840 m³ kopā. Pēc paredzētās darbības īstenošanas kopējais 11 mēslu krātuvju tilpums būs 46 680 m³. Paplašināšanas procesa ietvaros paredzēts uzstādīt papildus graudu torni ar uzglabāšanas kapacitāti 700 tonnas.
  - 2.4. Kompleksā “*Tunkūni*” esošo ēku, būvju komplekss un infrastruktūra izveidota un ir atbilstoša ražošanas jaudai – 22 000 cūkas svarā virs 30 kg vienlaicīga turēšanai un nobarošanai. Ar esošajā darbībā ieviesto ražošanas sistēmu un cūku audzēšanas efektivitāti, tiek nobaroti un kautuvēm realizēti 94 000 bekoni gadā. Īstenojot Paredzēto darbību, tiks palielināta ražošanas jauda cūku nobarošanai. Esošās 23 800 aizgaldu vietas tiks palielinātas par 10 200 aizgaldu vietām, tādējādi vienlaicīgi turēto un nobaroto cūku skaits novietnē palielināsies no 22 000 līdz 31 200 dzīvniekiem. Paredzēts, ka pēc paplašināšanas mainīsies nobaroto un kautuvēm realizēto cūku skaits no 94 000 uz 134 800 dzīvniekiem gadā.
  - 2.5. Tuvākās apdzīvotās viensētas 2 kilometru rādiusā ir “*Karvišķe*” ~ 930 m (D virzienā), “*Jaunsētas*” ~ 1,59 km (D virzienā), “*Viesturi*” ~ 1,63 km (R virzienā), “*Zaļlauki*” ~ 1,17 km (R virzienā), “*Skujenieki*” ~ 1,24 km (R virzienā), “*Atgriezumi*” ~ 1,54 km (R virzienā), “*Vāveres*” ~ 1,47 km attālumā (R virzienā).
  - 2.6. Z un A virzienā no kompleksa teritorijas ~ 0,5 km attālumā atrodas īpaši aizsargājamajā dabas teritorija (*NATURA 2000*) dabas liegums “*Paņemūnes meži*”, kas izveidots, lai nodrošinātu ornitoloģiski nozīmīgā meža masīva – *Paņemūnes meža* – un tajā ietilpstošo biotopu aizsardzību un saglabāšanu.
  - 2.7. Aptuveni 3 km attālumā, DR virzienā no kompleksa “*Tunkūni*”, atrodas valsts robeža ar Lietuvas Republiku.
  - 2.8. Ierosinātājas esošai piesārņojošai darbībai Īpašumā Dienests 2012. gada 12. decembrī izsniedzis A kategorijas atļauju Nr. JE121A006¹.
  - 2.9. Darbības vieta izvietota Bauskas novada administratīvās teritorijas robežās, kurai saskaņā ar Ministru kabineta 2014. gada 23. decembra noteikumu Nr. 834 “*Prasības ūdens, augsnes un gaisa aizsardzībai no lauksaimnieciskās darbības izraisīta piesārņojuma*” 4. punktu ir noteikts īpaši jutīgās teritorijas statuss un uz to attiecas paaugstinātas prasības ūdens un augsnes aizsardzībai no lauksaimnieciskās darbības izraisīta piesārņojuma ar nitrātiem.
3. Novērtējuma likuma 4. panta pirmās daļas 1. punkts noteic, ka “*ietekmes novērtējums nepieciešams paredzētajām darbībām, kuras ir saistītas ar šā likuma 1. pielikumā minētajiem objektiem*”, un 4. panta pirmās daļas 5.punkta a. apakšpunkts noteic, ka “*ietekmes novērtējums nepieciešams izmaiņām esošajās darbībās, ja izmaiņas atbilst šā likuma 1. pielikumā minētajām robežvērtībām*”. Novērtējuma likuma 1. pielikuma 23. punkts 3. apakšpunkts noteic, ka paredzētā darbība, kurai nepieciešams ietekmes uz vidi

---

¹ Dienesta tīmekļvietne https://registri.vvd.gov.lv/izsniegtas-atlaujas-un-licences/atlaju-un-licencu-mekletajs/?company_name=gai%C5%BE%C4%93ni&company_code=&s=1

novērtējums, ir *“cūku intensīvās audzēšanas kompleksi ar vairāk nekā 3 000 vietu cūkām, kuru masa ir lielāka par 30 kilogramiem”*.

4. Ierosinātājas Paredzētā darbība, kas pieteikta ar Iesniegumu, atbilst Novērtējuma likuma 4. panta pirmās daļas 1. punkta un 5. punkta a. apakšpunkta, un 1. pielikuma 23. punkta 3. apakšpunkta nosacījumiem, jo Īpašuma teritorijā esošajā kompleksā *“Tunkūni”*, kurā tiek veikta Novērtējuma likuma 1. pielikumā noteiktā darbība, šobrīd kompleksā vienlaicīgi tiek turētas un nobarotas ~ 22 000 cūkas. Paredzētās darbības realizācijas rezultātā papildus tiks nodrošināta iespēja vienlaicīgu turēt 9 400 cūkas, projektējot 10 200 vietas nobarojamo cūku turēšanai, tādēļ ietekmes uz vidi novērtējums tai ir nepieciešams.
5. Ietekmes uz vidi novērtējuma procesā, paredzot cūku novietņu izvietojumu, nepieciešams ievērot Ministru kabineta 2013. gada 30. aprīļa noteikumus Nr. 240 *“Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi”* noteiktās prasības, kas attiecināmas uz jaunu lauksaimniecības dzīvnieku turēšanai paredzēto būvju attālumiem no tuvākās esošās dzīvojamās ēkas vai publiskās būves līdz lauksaimniecības dzīvnieku turēšanas būvei.
6. Ņemot vērā minēto, kā arī vadoties no Novērtējuma likuma 15. panta otrās daļas nosacījumiem, Birojs konstatē, ka izdodams lēmums par IVN piemērošanu, vienlaikus, ņemot vērā Paredzētās darbības specifiku un to, cik būtiski paredzēts palielināt esošā kompleksa *“Tunkūni”* kapacitāti, nosakāms, ka organizējama arī sākotnējās sabiedriskās apspriešanas sanāksme, un tās nepieciešamība saistīta gan ar plānotās darbības apjomu un mērogu (arī sagaidāmās ietekmes ilgumu). Saskaņā ar Novērtējuma likuma 15. panta pirmajā daļā noteikto, *“ja ir saņemts kompetentās institūcijas lēmums, ka veicams paredzētās darbības ietekmes novērtējums, ierosinātājs vismaz vienā pašvaldības izdotajā laikrakstā vai citā vietējā laikrakstā publicē paziņojumu par paredzēto darbību un sabiedrības iespēju iesniegt rakstveida priekšlikumus par šīs darbības iespējamo ietekmi uz vidi, kā arī individuāli informē tos nekustamo īpašumu īpašniekus (valdītājus), kuru nekustamie īpašumi robežojas ar paredzētās darbības teritoriju. Ierosinātājs minēto paziņojumu ievietošanai mājaslapā internetā elektroniski iesniedz kompetentajai institūcijai un pašvaldībai, kuras administratīvajā teritorijā tiek plānota paredzētā darbība”*. Birojs vērš Ierosinātājas uzmanību, ka sabiedriskās apspriešanas organizēšanas nosacījumus pašlaik papildus noteic arī likuma *“Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likums”* 20. pants.
7. Novērtējuma likuma 16. panta pirmā daļa paredz, ka pēc ierosinātāja rakstveida pieprasījuma kompetentā institūcija, kas konkrētajā gadījumā ir Birojs, izstrādā un nosūta ierosinātājam programmu, kas ietver prasības attiecībā uz informācijas apjomu un detalizācijas pakāpi, kā arī ietekmes novērtējuma turpmākai veikšanai nepieciešamo pētījumu un organizatorisko pasākumu kopumu. Savukārt Ministru kabineta 2015.gada 13. janvāra noteikumu Nr. 18 *“Kārtība, kādā novērtē paredzētās darbības ietekmi uz vidi un akceptē paredzēto darbību”* (turpmāk – Noteikumi Nr. 18) 29. punkts noteic, ka paredzētās darbības ierosinātājs rakstisku pieprasījumu par programmas izstrādāšanu iesniedz Birojā ne agrāk, kā pēc paziņojuma par sākotnējo apspriešanu publicēšanas atbilstoši šo noteikumu 22.1. apakšpunktam.

Izvērtētā dokumentācija:

Ierosinātājas 2021. gada 17. maija Iesniegums ar tam pievienotiem materiāliem.

Lēmums:

Piemērot sabiedrības ar ierobežotu atbildību *“GAIŽĒNI”* paredzētajai darbībai – cūku audzēšanas jaudas palielināšanai par 10 200 vietām nobarojamo cūku turēšanai kompleksā *“Tunkūni”* – ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru.

Lēmuma pieņemšanas pamatojums:

Novērtējuma likuma 4. panta pirmās daļas 1. un 5. punkts a. apakšpunkts, 7. pants, 14. viens *prim* panta viens *prim* pirmā un piektā daļa, 1. pielikuma “Objekti, kuru ietekmes novērtējums ir nepieciešams” 23. punkts 3. apakšpunkts.

Lēmuma apstrīdēšana:

Atbilstoši Novērtējuma likuma 14. viens *prim* panta otrajai daļai šo Biroja lēmumu var pārsūdzēt viena mēneša laikā no tā spēkā stāšanās dienas, iesniedzot sūdzību Administratīvās rajona tiesas atbilstīgajā tiesu namā (Administratīvā procesa likuma (turpmāk – APL) 189. panta pirmā daļa) pēc pieteicēja adreses (fiziskā persona — pēc deklarētās dzīvesvietas adreses, papildu adreses (Dzīvesvietas deklarēšanas likuma izpratnē) vai nekustamā īpašuma atrašanās vietas. Lēmums stājas spēkā ar brīdi, kad tas paziņots adresātam (APL 70. panta pirmā daļa).

Direktora vietniece,

Piesārņojuma novērtēšanas daļas vadītāja

(paraksts*)

Indra Kramzaka

*Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu

Lēmums izsūtīts arī:

1. Bauskas novada domei, E. *Adresē*;
2. Valsts vides dienesta Vidzemes reģionālajai pārvaldei, E. *Adresē*.